

FOKUS PÅ DRIFTSØKONOMI

Seges: Digitale kurser skal supplere oplæring af udlændinge ude i bedrifterne

Udenlandske ansatte mangler både fagkundskaber og almindelig viden om landbrug. Det vil Seges Akademi råde bod på med målrettede kurser på pc'en eller smartphonen.

AF FLEMMING ERHARD

Stort set ingen rumænere og ukrainere eller andre udenlandske medarbejdere har uddannelser inden for landbruget eller bare kendskab til erhvervet, når de bliver ansat på bedrifter her i Danmark.

- Der er behov for ekstra oplæring af dem ud over den instruktion, de hidtil har fået ude på bedrifterne i form af såkaldt sidemandsoplæring, siger uddannelseschef i Seges Akademi, Karen Tegllund, på baggrund af en undersøgelse, som de har lavet.

Dertil tilbyder Seges i samarbejde også med DLBR-virksomhederne nu til foråret de første skræddersyede digitale kurser til inden for svineproduktion til brug på pc eller smartphone.

Præsentation på Svinekongressen

Efter nytår Seges også i gang med at producere kurser for udenlandske ansatte i mælkeproduktionen.

Seges Akademi præsenterer de første af kurserne i svineproduktion på Svinekongressen i næste uge i Herning.

Kurserne er en blanding af videoer, grafik og tekst på dansk i skrift og i tale fulgt op af testspørgsmål.

Men senere bliver de produceret også med engelsk, rumænsk og ukrainsk. Kurserne er udarbejdet på baggrund af Seges Akademis undersøgelse af, hvilke kompetencer udenlandske medarbejdere skal have for at komme hurtigt i gang og for at kunne løse arbejdsopgaver med høj kvalitet.

■ - Det er hammevigtigt, at landmændene nu kan fastholde de udenlandske medarbejdere, som vi får til landet, siger uddannelseschef i Seges Akademi, Karen Tegllund.

Forstår ikke engelsk godt nok

- Vores undersøgelse viser, at de udenlandske medarbejdere ikke er gode nok til engelsk til, at det er nok at oversætte kurserne til det. Hvis de

virkeligt skal lære noget, så skal de have det ind med deres eget sprog, siger Karen Tegllund fra Seges Akademi.

Og dén undersøgelse viser også, at der er et klart behov for undervis-

ningsmateriale på de ansattes eget sprog. De taler hverken dansk eller engelsk godt nok til at forstå alting, og sprogbarrieren kan være meget forstyrrende for oplæringen.

Undersøgelsen er lavet både som et spørgeskema, som 166 svineproducenter har svaret på, og på baggrund af interviews på 13 svinebesætninger med deres ejere samt med i alt 41 ansatte.

Begynder i DK fra start

12 ud af de 13 virksomhedsejere mener, at der vil være en værdi for dem i at anvende digitale kurser i forhold til oplæringen af deres udenlandske medarbejdere.

Undersøgelsen viser, at selv hvis de typisk østeuropæiske medarbejdere har en landbrugsfaglig uddannelse med i rejsekufferten, så begynder de i Danmark nærmest fra start, fordi deres kompetencer er så forskellige fra, hvad der er brug for i her i landet.

Det viser sig også, at det kun er de færreste østeuropæere, som af eget initiativ søger viden andre steder end på bedriften om, hvordan de kvalificerer sig til jobbet.

Motivationen for dem til at tage et job i dansk landbrug er typisk at tjene hurtige penge inden for et par år og så returnere med dem til hjemlandet. Manglende fremtidsudsigter i hjemlandet spiller også ind.

Landmænd er positive

Onsdag i sidste uge mødtes Seges Akademi med et advisory board 9 landmænd, som blåstemplede de foreløbige udkast til kursusmateriale.

- De syntes, at det generelt set var rigtig godt, fortæller Karen Tegllund om reaktionen på det foreløbige kursusmateriale. Især et kursus i smittebeskyttelse vakte bifald i lyset af, at de ansatte rejser frem og tilbage fra Østeuropa.

Ingen andre landbrugsrådgivninger har hidtil lavet sådan et digitalt baseret undervisningsmateriale for udenlandske ansatte. Det er heller ikke noget, som andre brancheorganisationer har benyttet sig af, erfarer Seges Akademi.

■ Seges Akademi præsenterer de første af kurserne i svineproduktion på Svinekongressen i næste uge i Herning.

DRIFTSØKONOMI

Kontakt: Morten Ipsen
morten@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 33 - 40 75 76 96

Undersøgelsens resultat

Resultater af Seges Akademi undersøgelse

Seges Akademi har gennemført interview med 14 ejere, 40 udenlandske medarbejdere og 1 dansk medarbejder, der alle arbejder i dansk svineproduktion. Nogle af resultaterne er:

- De udenlandske medarbejdere, der kommer til Danmark, kommer primært fra Rumænien og Ukraine
- Kun få af dem har en landbrugsfaglig uddannelse med sig, og de kender stort set intet til moderne svineproduktion
- Deres engelsk-kundskaber er begrænset. Derfor kan det være svært for dem at kommunikere effektivt med kolleger og ledere
- De har en tendens til at udtrykke, at de har forstået det, der er blevet sagt, selv om de rent faktisk ikke har forstået budskabet
- Nogle har god motivation for at lære nyt, og generelt er de meget interesseret i at lave gode produktionsresultater
- De udenlandske medarbejdere oplæres via sidemandsoplæring, og der findes ikke nogen formaliseret undervisning målrettet de udenlandske medarbejdere, hvilket både de og deres ledere mangler

Undersøgelsen er lavet både som et spørgeskema, som 166 svineproducenter har svaret på, og på baggrund af interviews på 13 svinebesætninger med deres ejere samt med i alt 41 ansatte. Seges Akademi har også talt med tre dyrlæger og med rekrutteringsbureauet AgroJob.

Kilde: Seges Akademi

Digitale kurser

Digitale kurser for udlændinge fra Seges Akademi

- Seges Akademi er på vej med digitale kurser i svineproduktion for udenlandske medarbejdere med følgende indhold:
  - Modul 1: Velkommen til dansk svineproduktion
  - Modul 2: Smittebeskyttelse
  - Modul 3: Medicinhåndtering
  - Modul 4: Fodring af grisen
  - Modul 5: Flytning af grise
  - Modul 6: Kastration
- Alle moduler laves på dansk, engelsk, ukrainsk og rumænsk
- Seges Akademi har i undersøgelsen identificeret følgende, fagspecifikke emner inden for svineproduktion, som udlændinge blandt andre ligeledes har behov for at lære mere om: Sortering af grise, kastrering, ammesøer, læse dyrenes adfærd, syge/raske grise, flytte søer og smågrise, fødselshjælp, inseminering, medicin, medicinhåndtering, vask, vask af redskaber, fodringsanlæg, smittebeskyttelse og aflivning
- I 2018 laver Seges Akademi modulet »Velkommen til Danmark«, der blandt andet indeholder emner som det danske skattesystem og ferieloven
- I 2018 laver Seges Akademi en tilsvarende analyse inden for dansk mælkeproduktion og udarbejder digitale kurser til udenlandske medarbejdere, der arbejder med det

Kilde: Seges Akademi

Udlændinge er kommet for at blive

Landbruget vil have et vedvarende behov for udenlandsk arbejdskraft. Så det kan betale sig at opkvalificere dem, siger uddannelseschef i Seges Akademi, Karen Tegllund.

AF FLEMMING ERHARD

Det er ikke bare et midlertidigt fænomen, at dansk landbrug er nødt til at bero på udenlandsk arbejdskraft.

Derfor må virksomhedsejerne besinde sig på at få opkvalificeret rumænske og ukrainske eller andre udenlandske medarbejdere, som også selv besinder sig mere og mere på at slå sig permanent ned i Danmark, påpeger Seges Akademi.

- Det er hammevigtigt, at landmændene nu kan fastholde de udenlandske medarbejdere, som vi får til landet. Det er fint nok med noget udskiftning, men det er bedre, når folk bliver her efter at være kommet godt ind i virksomheden, siger uddannelseschef i Seges Akademi, Karen Tegllund, på baggrund, også af meldinger fra landmænd.

Kan ikke undvære udlændinge

Hun siger, at udenlandske medarbejdere er ekstremt vigtige for landbruget.

- Hvis vi ikke havde de udenlandske medarbejdere, så ville vi jo mangle arbejdskraft i landbruget. Og det vil vi også gøre i fremtiden, siger uddannelseschefen.

Hun påpeger, at det også er en udfordring for landbruget, at der nu er et økonomisk opsving med truende flaskehalsproblemer for arbejdskraften.

- Der bliver hevet og slidt i medarbejderne fra mange branchers side. Og derfor skal landbruget også skabe nogle attraktive forhold for de her

udenlandske medarbejdere. At dygtiggøre dem er en måde at værdsætte dem på. Jeg hører mange landmænd sige, at de godt kan være bekymrede for, at deres medarbejder nu vil over i Vestas eller Arla eller den lokale tømrervirksomhed og arbejde, siger Karen Tegllund.

En tredjedel af landbrugsansatte er udlændinge

Lige knap en tredjedel (32 procent) af alle ansatte inden for landbrug, skovbrug og fiskeri - eller i alt 9226 personer - var pr. januar 2017 udlændinge, heraf størsteparten ansat i landbruget, som har langt flest arbejdspladser. Det er en stigning på 42,8 procent siden januar 2012. viser en opgørelse, som Dansk Erhverv og Nordea har udarbejdet for Berlinske Business.

Imens overstiger antallet af udenlandske ansatte på det danske arbejdsmarkedet nu antallet af danske ledige. Nemlig med næsten 180.000 udlændinge mod 115.000 arbejdsløse. Samlet set er antallet af udenlandske ansatte på det danske arbejdsmarked steget med over 48.000 personer siden 2012.

Og med timelønninger i lande som Polen eller de baltiske lande på mellem to euro og fire euro, har østeuropæiske ansatte stor motivation for at arbejde i Danmark, konstaterer cheføkonom i Nordea Helge. J. Pedersen.

De fleste udlændinge er østeuropæere

Imens siger direktør i Landbrug & Fødevarer, Karen Hækkerup til Information om landbrugets østeuropæiske ansatte:

- Produktionsdanmark ville slet ikke hænge sammen uden østeuropæerne, siger direktør i Landbrug & Fødevarer, Karen Hækkerup.

- De spiller en afgørende rolle for landbruget. Produktionsdanmark ville slet ikke hænge sammen uden østeuropæerne.

Ifølge Kommunernes Landsforening er antallet af østeuropæere, som har bosat sig i Danmark, mere end syvdoblet siden murens fald for 28 år siden, så der nu i 2017 er over 153.000 udlændinge fra den gruppe lande. Ifølge KL arbejder 11 procent af de østeuropæiske tilflyttere i landbruget. De fylder mest i Midt- og Sønderjylland, hvor de mest arbejder inden for landbrug og industri.

Frygter mangel på også udlændinge

Imens overvejer Horsens kommune at lave en særlig rekrutteringsindsats over for østeuropæere, sådan som regionerne gjorde det for en halv snes år siden i mangel på læger og sygeplejersker i forhold til arbejdskraft fra Indien og andre lande.

- Flere virksomheder er bekymrede over, at gode østeuropæiske medarbejdere siger op og rejser hjem, fordi lønniveauet og arbejdsforholdene i deres hjemlande bliver bedre. Det er en udfordring i en tid, hvor der mangler arbejdskraft, siger kommunens erhvervschef Signe Marie Schmidt til KL's nyhedsbrev, Momentum.

I Dansk Erhverv siger cheføkonom Steen Bocian til Berlinske Business, at udenlandsk arbejdskraft får en stigende rolle:

- Vores arbejdsmarked er blevet globalt. Hvis der bare skal være plads til lidt realvækst i økonomien i de kommende år, så skal der komme mange flere udlændinge til landet. De er med til at sikre, at vi ikke har et rødglødende arbejdsmarked. Det er rigtigt mange, som er kommet til siden 2012, og de udgør en kæmpeforskel.

- Landbruget også skabe nogle attraktive forhold for de her udenlandske medarbejdere. At dygtiggøre dem er en måde at værdsætte dem på. Jeg hører mange landmænd sige, at de godt kan være bekymrede for, at deres medarbejder nu vil over i Vestas eller Arla eller den lokale tømrervirksomhed og arbejde

KAREN TEGLLUND,
UDDANNELSESCHEF I SEGES AKADEMI

flemming@effektivtlandbrug.dk
telefon 61 20 96 67